

حيات

حياتہ راہما حیات... ریایہ راہا جہنم حیات فانالم...!

- نیچہ -

اداره مرکزی :

آنقرہ دہ ، استانبول جادہ سندہ آنقرہ
معارف امینلکی پاشدہ کی دائرہ

استانبول بوروسی :

استانبول دہ ، باب عالی جادہ سندہ رسلی پرشہ
ادارہ خانہ سی داخلندہ کی دائرہ
تلفون : ۳۶۰۷

نسخہ سی ہربرہ ۱۰ غروشرہ .

سنہ لکی پوسٹہ ایلہ ۵ لیرا .
(اجنبی مملکتلر ایچین ۴ دولار) .

ایونہ واعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسہ
مراجعت ایڈیٹر .
پازی ایشلرینک مرجعی آنقرہ مرکزدر .

صافی : ۱۲

آنقرہ ، ۱۷ شباط ، ۱۹۲۷

۱ نجی جلد

یکی اخلاق

کچن کون برغزتہ ، اخلاق سز لک جو غلامہ سندن ،
کنج لردہ کی اکنجہ وسفاهت ابتلا سندن شکایت
ایڈیورڈی . بوشکایت زمان زمان تکرر ایدر .
قونوشد یغکز آدم لرم عمومی احوال دن بحث ایدر کن
سوز آراسندہ ، زمانک اخلاقی سقوطنی آجی
برتاثرلہ تعریف ایدرلر . بو قطعی حکمدہ نہیہ
استناد ایتدکلرینی صورسہ کز ، سزہ صوک
زمانلردہ اورتالنی استیلایدن دانس مراقندن ،
فحشک آرتدیغندن ، قادیئلہ ارکک آراسندہ کی
مناسباتک کیتدکجہ لاابالیشدیگندن ، صیق صیق
اورتادن غائب اولان کنج قیزلردن ، جنایتلرک
وخرسز لقلرک جو غلامہ سندن ، سوء استعماللردن
بحث ایدہ جکلردر . بونلر ، فی الواقع ہر کون
غزتہ ستونلرینی دولدیران و دماغدہ شدتلہ
محفوظ قالمق قوتنہ مالک اولان وقعہ لرک خلاصہ سندن
عبارتدر . بر جمعیتک اخلاق سویہ سنہ دائر
حکم ویرکن ، یومی غزتہ شئوننی وثیقہ دیہ
کوسترملرک ر ملتک تاریخی قورو روایتلر
اوزرینہ یازمغہ بکزرہ .

فردلر ایچون اولدینی کی ملتر ایچون دہ
کندی نفسی حقندہ حکم ویرکن متواضع
و محویتکار داورانمق ایی بر مزیتدر . فقط
بدینلکی افترایہ قدر کوتورمک دہ ایی براعتیاد
دکلر . کندی کندیمزہ افترا ایتہ یلم . وقوعاتہ
سطحی بر نظر بزی اکثریا پک یا کاش حکملرہ
سوق ایدر . شو ویا بو نوع حادثہ لرک غزتہ
صحیفہ لرنده ، دیگر حوادثہ نسبتلہ مبالغہ لی بر

شکلده برطوتسی ، یاخود بو کی حادثہ لرک اخلاقی
حسارمزی ماضیہ نظرآ دہا فضلہ رنجیدہ
ایتمسی ، اخلاق دویغولرینک آزالدیغہ وغیر
اخلاقی حرکتلرک جو غالدیغہ علامت اولاماز .
بو خصوصدہ دوعرو بر حکم ویرہ بیلمک ایچون ،
قانونک تجزیہ ایتدیکی جرملرک حقیقی مقدارینی
بولق و اخلاقی وجداندہ جرملرہ قارشى موجود
حساسیتک ، عکس العمل قابلیتک درجہ سنی
اولچمک و بونی ہم ماضی ایلہ ، ہم دیگر جمعیتلرہ
مقایسہ ایتک لازمدر . اخلاقندہ سقوط اولان
بر جمعیت ، ایچندہ آز چوق جرم ایشلہن
بر جمعیت دکلردر . چونکہ شیمدیہ قدر تاریخندہ
موجود اولمش هیچ بر جمعیت یوقدرکہ ،
اورادہ دائما جرم ایشلہنمش اولماسین . اندیشہ
ایدیلہ جک اخلاقی حال ، دہادوغروسى اخلاق
آنا ریشی ، وجدان عامہ نک جرملرہ قارشى
حساسیتنی وعکس العمل قابلیتنی غائب ایتمسیدر .
جزا قانونک بعض خصوصاتدہ شدتلمہ سی ،
افکار عامہ دہ مبالا تملر لقلرہ قارشى قوتلی بر تقبیح
جریانى حصولہ کلمہ سی بونک عکسنى اثبات ایتزمی ؟

« اخلاق سزلق » حکمنی ، بویلہ مطلق
و قولای بر شکلده ویرمہ مکملہ برابر ، اخلاق
تلقیلرندہ بویوک بر تبدل اولدیغنی دہ سویلہ مک
لازمدر . حقوق قاعدہ لرنده ، اقتصادی مؤسسہ
لردہ ، بدیعی ذوقلردہ درین تحوللرہ شاهد
اولوبورز . بوتون دنیادہ کی جمعیتلری اداره
ایدن « قیمت » لرک بویلہ آلت اوست اولدینی
بر دوردہ اخلاقی قیمتلرک اسکی شکللرینی
محافظہ ایتسی بالطبع قابل دکلر . اخلاق دہ
بر تکامل کچیوریور . بو کونکی حال ، بر انتقال
دورہ سیدر . اخلاقی دستور عمللر ، شمدیہ
قدر قوتلرینی دینی حسیاتدن آلیورلردی .
اونلرہ ، غیر قابل تجاوز ، قدسی برماہیت ویرن

شی ، ماضیدہ دینی اعتقادلرہ ممتاز اولہ رق موجود
اولملریدر . دینی حسیات وجدانلرہ قوتلہ حاکم
اولدینی زمانلر اخلاق دویغولری دہ تزلزلہ اوغرا .
مایان برولایتہ مالکدی .

فقط دینی اعتقادلر صارصیلنجہ ، اخلاق
حساری مسندسز قالدی . ماضیہ رجوع قابل
اولمادینی ایچون اخلاقہ بو قوتی بخش ایدہ جک
یکی بر منبع بولونجہ یہ قدر بوبحران دوام
ایدہ جکلر . بوتون غرب ملتلری بو بحراندن
شکایت ایڈیور . فقط بویکی منبع بولونمشدر . شمدیہ
قدر حسی اولان اخلاق ، ارتق « عقلی » اولاجقدر .
لائیک اخلاق ، عقلہ استناد ایدن اخلاقدر .
یکی یتیشن نسللر بو اخلاقی اوکرہ نہ جکلردر .

فقط عقلی اخلاقی ، اخلاق نظریہ لریلہ
قاریشدیر ماملیدر . اختباریہ ، نفعیہ ، فکریہ ، عقلیہ الخ .
بوتون بوجشیدچشید اخلاق نظریہ لرینک حقیقتلہ ،
شائیتلہ علاقہ لری یوقدر . حیاتدن آیری اولان ،
بوجرد اخلاق فلسفہ سی رینہ مشخص بر « اخلاق
علمی » قائم اولمقدہ در . اجتماعیاتک یاردیمیلہ عرف
تدقیقاتنہ استناد ایدن بو علم ، بر ملتک مؤسسہ لری ،
وجدان عامہ نک مؤیدہ لری آرقاسندن ، بالفعل
موجود اولان اخلاق قاعدہ لری ، اخلاقی فکر
حرکتلرینی بولاجق ، بر ملتک « خیر و شر » دیدیکی
شیلری ، اخلاقی قیمت حکملرینی میدانہ
چیقارہ جقدر . بو صورتلہ شمدیہ قدر طبیعت
حادثہ لرینی تنویر ایدن علم ، شمدیدن صوکرہ
وجداندہ حاکم اولہ جق واورادہ بوش قالان
یری دولدیر اجدقدر . طبیعت اشیا سنک ، طبیعت
حادثہ لرینک ناصل آیری آیری علملری تشکل
ایتدیسہ ، استقرا طریقہ اخلاقی فکر لرک دہ بر
علمی وجودہ کلہ جکلر .

مکتبلردہ اخلاق تدریس آتمزہ ، اخلاقی
تربییہ بزدہ شمدیدن بو استقامتی ویرملی ز .
نجم الدینہ صادرہ

اجنبی ادبیاتی

اوقراينا - اوقراينا بلر - ناراس ورمه نظر

III

تاراس شه و چه نقر [*]

اوقرايناده موزه لرك ، مكشبرك ، كشيخانه لرك
قرايت صالونيك دنوارلنده لفينك و انسلال
بووكلرينك رسملري يانه قولاقلرخي ارتن بووك
قالباغي ، آبلان جهره سي ، صارقيق بالابنلرله بر
زاپوروغ قازاغني آكدبران برآدامك مخلف وضعيت
وقبائنده پورتره لري نظردقتي جلب ايدر. بوآدام ،
شاعر و طبرور تاراس غريغور وويچ شه وجه نقودر.
اوني اوقرايناده بووك ، كوچوك ، كويلو
و شهرلي ؛ چيغتي و عمله ، منور و جاهل هر كس
طائير ، همان هراوقراينالي اونك برقاق شعري قيعتلي
برر يادكار كي حافظه سنده صاقلار . شه وجه نقو ،
مملكتنك كوزللكلرندن ، تاريخندن ؛ خلقك روحنندن
الهام آلان بر شاعر صفتيله سويلير ؛ اوقراينانك
حريتي اوغرنده آجي واضطراب چكن ، فلاكلره ،
بلالره سونه سونه كوكل كرل بر قهرمان ، بر
وطنپور كي تقديس ايديلير . حريت و استقلال
مجاهدلري آراسته اك چوق ياد ايديلن ، خاطره سي
هيچ توزلانمايان .. اودر .

باشلار. اليوم اسكدار وارن كوی قیز لیسہ سی موسیقی
معلمدر.

ذاتی بکک قیلارنه فی قدر آرمونییی ده قوتلیدر.
باندو ایچون بریغین والس ، پولتا ، فانتازی و مارش
یازمیشدر . بو اثر لر مابین موزیقده اوور کتراسیله برابر
دیسقه کمیشدر .

مکتب شرقی و مارشلی ده ایچمه بریکونه بالغ اولور .
(شیطان) آدی اویره تی هر کسجه معلومدر .
تدریسات و نظریات موسیقیسی ، تعلیم قرائت
موسیقیسی مکتب کتابلری میانده در .

بونلردن باشقه غير مطبوع (ره بهر) ، (ريختري)
(ساوار) ك آرمونيلرين ينه ريختريك (قونزيوان) في
مترجم ابراهيم بلكه برابر ترجمه ايتمللردر .

بش وقتندن هیچ برنی ترك ایتمك شرطيله
(دین) ایله (موسیقی) بی نفسنده جمع ایتش اولان
بویکانه زاهد ومتقی موسیقیشناسمه کنجلك نامنه
اوزون عمر وعایتلار غنی ایدرم .

فصل ربع

[*] وضوان نافذ بکک . نجی لسخه مردن بری دوام
ایدن قیمتلی تبدیلی بری لسخهده خایت بولوو ، یکن ایکی
مقالده بعض خطار قالدیغی تأسقله کووولا یکنندن بوجه زیر
تصحیح اولوزو .

۱ - برنجی مقاله‌نک اوچنجی صحیفه سنک برنجی ستونده
(حوزه) کلمه سی (حوضه) اولاحقدو .

۳ - ایکسبی - الہ نیک ۲ فبی - متونہ کی (۹۲۴) تاریخی
(۱۲۲۴) داما آشاغیدہ کی ۱۴ و فی ۱۳ اولاحقہ

مهرجو مک سرایدن آياغنی قايديرمق ايسته ديلر ،
کنديسنی حرب طرفدارليقه اتهام ايته ديلر ، اثرنده
(فرض ايدلشدنر غزا ..) جمله سی سبب نکبتی اولدی .
وسرايدن عفو ايدلدی . اولاملازم برسنه صوکراده
يوزباشی اولدم . يعقوب افندی بی معيته ويردیلر ،
اوده ملازمليقه ترفيع ايدی . درت سنه يوزباشی
قالدم . بعضاً اجنبيلر مسافر کليرلردی . بکا خبر
کوندربلیردی : (ايون ائوابيله کلسينده قونسر
ويرسين) دارانداپاشا پيانوابيله رفاقت ايدر چالاردق .
ملازملکم زماننده داراندا دن بيانو ، شف و اتهالی
باشادن ده (آرمونی) لدم .

یوزباشیلم اناسنده آوستریان ایکوزکیشیک
برووقال غروب کلمشدی . برکیجه حضورده کندیلری
دیگاندیلر و تقدیر اندلدیلر .

فرداسی مراجعت ایتمد و (بونك برموده لانی باباحتم)
دیدم ، کولیلر نصل اولور ؟ دیدیلر . بن یایارم کلیر
دیگرسکز ، بگنیرسه کز عرض ایدرسکز دیدم .
قیشله دن خواننده لردن و سسلری مساعد موزیقه
اقتدیلرندن آلتش کیشی آیردم . مشهور اوپه را
یارچه لردن اون دانه سنی آتخاب ایتمد ، کونده برقاچ
ساعت چالیشق شرطیله بوغروب اوزرنده آلتی آی
اوغراشدم ، نهایت برکون قونسریمی ویردم ، بگنندیلر
و عرض ایتمدیلر ، حضورده ده تکرار ایتمک ، ایاجیلرده
واردی ، آلفیشلاندق ، حتی فرانسه ایلیچسی (سزده
بو آقشام جدی برایش کوردیم) دیدی . فرداسی
قوروده بولنان اقتدیلرک رفیع لری یازلدی ، اوصیراده
وفات ایدن محمد علی بک یرینه قول آغاسی رتبه سیله
معلم معاونی اولدم .

سلطان حمید یکرمنجی سنه دوربه سی ایدی ،
بووک ششلکده بسته له دیکم بر مارشی موزیقه نک
رفاقتیله بزم طاقه سوله تدم . مدهش آلفیشلاندق .
یابدیغمز شی مملکتده ایلك دفعه پایلان برشیدی .
فرداسی بیکباشی اولدم . آلتون لیاقت مدالیه سی
ایله تلطیف ایدلدم . وایکی بیک اوچوز اللی غروش
معاشله عموم موزیقه لر مفتشکنه تعین اولوند .
بالاآخره قائمقامه ترفیع ایتدم ، کافی میرالای بدری
بکک وفاتیه انحلال وقوع بولدی . اولاً قدملی ،
بالاآخره میرالای اولدم . برآز سوکرا مشروطیت
اعلان اولوندی . تصفیة رتب قانونی موجبجه بیکبا
شیلغه ایندم . صفوت بک تحدیدسنه اوغرامادی .
میرالای قالدی ، قوماندان اولدی . قیشله دهه قائمقام
قالادینی ایچون ایکی بیک بشیوز غروش ماشله صفوت
بکه معاون اولدم . اداری قوماندان فائق بک وفات
ایتدی ، یرینه ارکان حرب برالایی برسالح بک کلدی .
صفوت بکه کچینه مه دیلر . صفوت بک تقاعـلکنی
استدعا ایتدی ، قبول ایدلدی ویرنه معلم اولدم .

۳۳۹ ده ایکی بیک درتوز سکان غروش
معاش اصلیه تقاعد ابدلدم .

بويوك تورك قیلارنه یستی اوچوز یکریمی بش
سنه سندن بری ده معارف مکتبلرنده موسیقی معلم
بولونقده در . ایلك موسیقی خواجه نانی غلطه سرائندن

۱۔ سلطان حمید علیہہ نشریاتہ بولونیور . پروباغانداسی
میانندہ شوسوزلر موضوعمزلہ علاقہ دارد : (سرایدہ
وظیفہ سی پردہ ایندیروب قالدیرمقدن عبارت برتیارو
پردہ جیسی وارکہ رتبہ سی میرالایدر . صوکر ا اور
کترادہ دیانک اک بووک اورکسترالندہ برنجی
قیلانہت چالابیلیر بر آریست وارکہ رتبہ سی حاووشدر)

بو بويوك تورك قیلارنه تېستېنك تولدی (۱۲۸۰) در .
استانبولده بايزیده سراج اسحق محله سنده دوغمشد .
بدری صیرماکش حسنی افندیدر . سنه بیک اکیوز
سکن دوقوز ، ذاتی بک تام دوقوز یاشنده در .
عائله سی اونی بیک بر التماس ایله مابین موزیقه سنه
ویزور ، اوکا مابنده ایلك آلت موسیقی اولارق
کمان ویرورلر . اوزمان کمان خواجی سی مشهور
(باستوالی) ایدی . فقط معلم ایلرله مش طلبه ایله
مشغول اولدینی ایچون ذاتی بک کندیسندن استفاده
ایده میار ، ساری دکیشدره رک (فلوت) آلیور .
درت بش سنه فلوت چالیور . مملکتک اک بویوک
قیلارنه تېستی معلم معاون میرالای محمد علی بک باندوده
قوتلی قیلارنه تحمیلرک آزالدیغنی کورونجه فلوت صنعتندن
بش آلتی صنعتکاری قیلارنه صنفه آلیور که ذاتی
بکده بو میانده در . اولا کچمه مک ایچون اصرار
ایدیور یکیدن عجمی اولغه راضی اولماور . فقط عدم
علی بک (اوغلم کوروویورسیک که آرتق اختیارلادم .
آدام عقللی برخلف برافق ایستهرم . بوکاده آنجق
سنی لایق کوروویورم کل قبول ایت و نکا خبر الحلف
اول (دیور . ذاتی بکده ناچار قیلارنه صنفه کچور .

— یومیه درت بش ساعت چالیشق شرطیله بوتون
حیاتی اوشکله کچیردم . نفر اوله رق اون سنه چالیشدم .
اون سنه سوکرا اونباشی اولدم . بر منحل وقوع
بولدی . اونوز قرق کیشی ایچنده سابقه یی قازاندم
وطاقم چاووشی اولدم . بواشاده (کلی آغوب) افندی یی-
که بالاخره اهتدالیمش و یعقوب اسمیله توسیم ایلمشدی-
سرایه آلدیلر . یعقوب افندی بنی اویون غروب
آیپردی . ایکی اوچ سنه برابر چالیشدق . ده اولده
کندی کندیمزه مامره لر ترتیب ایدر اویناردق .
اوصراده چاووش اولدم . برکون حضورده اوینانان
بر باندومپاده محنده مارش سلطانینک تریوسنده
واریاسیونلر یاپدم . پادشاهک نظر دقتی جلب ایتمش که
بنی پیانو باشنه ادخال ایتدیلر . او وقعه دن اعتباراً
اسمز جوجوق قالدی ، جوجوق آشاغی ، جوجوق
یوقاری .. فقط حالا چاووشدم . بر سنه سوکرایاس
ایله استعفا ایده جکدم که صیرا چاووشی یاپدیلر .
ومعاشم یوز قرق غروبش اولدی .

او آراتی بزده کورد کلری او بون عشق و استعدادی
سائقه سیله ایشی حدیته ربط ایاک وزه اثر لر ویرمک
اوزره مدحت افندی مرحومی سرایه آلدیلر . او بونیزی
کورن مرحوم نه قدر و قندر چالیشدیغیزی صور دی .
آلتی آیدر دینک . متحیر اولدی . فقط ده ااولده
کندی کندیزه چالیشدیغیزی دویونجه (بحی قازاندم ،
بو کنجلر آلتی آیلغه بکزه میور لر دی) دبه باغردی .

تاراس شەۋجەنقو (۱۸۱۴) دە كىيەف ولایتىك زوینوگرادقا قەبەسنىك كىرىلوقا آندە كى كۆندە دوغۇشدر . بۇ كۆى انكەلەرد آندە بر سەنىورك مالكانەسى ایدی . شەۋجەنقونك باباسى بر كۆیلودر . سكریاشندە بابا و آناسنى قایایدن شەۋجەنقونك دائرە روحانیە سندنە کلیسا الیلری اوكرەتیلن بر مکتبه دوامه باشلادی . بۇ مکتبه ایكى سنە تام مەناسیله براسیركی اك سقبل خدملری ایفا ایتكدن ، چوق جتین واضطرابلی بر حیات كچیركدن صوكرامزامیری و صرفی اوكرەنە بیلدی . بۇندن صوكرامزاملی اونی كندى برینە آراده صیراده جنازەلرك باشندە مزامیر اوقومغە كوندركە باشلادی . فقط بواشدن آلدینی اجرتك اوندە برى بیلە كندیسە قالمایور ، معلم بوتون پارانی زوزلە التدن آلیور و ایچكى به صرف ایدیوردی . چوق دفعە ایشنى بتروب مکتبه دوندیكى زمان معلمنى ئولو كى سرخوش بولوردی . بو آدم چوق ظالمى . يالكر شەۋجەنقونك دكل بوتون طلبەسى قامچى ایلە مرحتسزجە دوویوردى . حیاتك ایلک سنەلرندە تصادف ایتدىكى بو مستبد ، اوندە بوتون جبار قوتلرە قارشى درین بر نفرت و خصومت اویاندرمشدى .

بركون ینە بر جنازە باشندن دوندیكى زمان معلمنى سزمش اولارق بولدى و اوندن بوتون ظلملرنك انتقامنى آلفە قرار ویردى . قامچى بولدى و كوچوك قوللرنك بوتون قوتیلە برده بیوش یا نان قلیسز سرخوشی دوودی دوودی ، صوكرامز چوق خوشە كیدن قابا و قیمتسز رسملرە دولو بركتابی دە چالارق یاقین بر قەبەیه ، لیزیانقايە قاجدى واورادەدە کلیسك دیاقوسنە خدمت ایتكە باشلادی . فقط بو آدم دە مرحتسزلكدە اوتە كندن آشاغی قالمایوردی . اورادەدە دورامادی ، تاراسوفا كۆنە فراریتدی . بۇ كۆلك کلیسا خوانندەسى كۆیلورلر آرا سندنە اعزە تصاویرندە كى مهارتیلە شەرت قازانمشدى . او كامراجەت ایتدی . فقط خوانندە شەۋجەنقونك ، بر مصور كل برقونورەسى بیلە اولامایاجغى سوبلەرك رەدجوابی ویردى . شەۋجەنقو مایوس و متاثر كۆنە دوندی وقرارخى ویردى : چوبان اولاجق ، قیرلدە هر كسكن اوزاقدە سوروسنى اوتلاتیركن مکتبدن چالدىنى رسلى كسابى اوقویاجغى . او صیرادە سەنىور ، كۆیدن خصوصى خدمتلرندە قوللانیق اوزرە بر چوقوق ایتەدى . سى و كیمە سز شەۋجەنقونك كندیسە كۆتوردیلر . سەنىورك اوندن ایتەدىكى ایش چوق بسط و قولایدى :

سەنىورك استراحت اوداسنك یانندە كى كوچوك اودادە بلكەمك و چاغریلدىنى زمان خدمتە قوشمق ، سەنىورك چوقوغنى حاضرلامق ، صوبنى ویرمك ... شەۋجەنقونك سركش روحى بو خدمتە بر درلو آیشا . مادى . اوداسندە سس سز و حركتسز بلكەمك اوكا چوق كوچ كلیوردى . اكثراً یارم سسلە حزین هایداماق شریقلرنى سوبلەور و آبارتانك دیوارلرنى سوسلەن رسملرى انە كچیردىكى بر قورشون قلملە استساخ ایتكە چالیشوردى .

افندیسى سیاحتى چوق سەویوردى . كییهفە ،

ویلنایە ، پترسبورغە كیدیور ، بعضاً كوچوك خدمتجیسنى دە برابر كۆتوریوردى . بو صیقینتلى وضعیتدە اونك یكانە اكەنجەسى رسم یامغدى . اوتلەن اوتلە دولاشیركن دیوارلردە كى رسملردن بعضیلرنى آشیرمش و برقوله كیون وجودە كتیرمشدى . بوقوله كسیوندە كى رسملر اوكا مودەل اولیوردى .

ویلناده لوندفلى صیرادە بر كیجە افندیسى بالویە كیتمشدى . شەۋجەنقو فرستدن استفادە ایدرك شامدانى یاقدى ، آرقا اودلردن برینە چكیلدى ، قوللە كسیونى آچارق رسم یامغە باشلادی . اوقادار دالمشدى كە ساعتك كچدیكنى آكلامادى ؛ حتى قانونك آجیلدیغى و افندیسك كچدیكنى بیلە فرق ایتەدى . سەنىورك كوچوك یارامازك قوللارنى یاقالادی و یوزینە ایكى طوقات ووردى . ایرتەسى كۆندە آراباجیسە قامچى ایلە دووولەسى امر ایتدی . بو امر بویوك بر وظیفە شتالەفله تطبیق ایدیلدى .

(۱۸۳۲) دە شەۋجەنقو ۱۸ یاشنە كیردى . افندیسى اونك ایتەدىكى كى بر خدمتجى اولامایاجغى نہایت آكلامشدى . پترسبورغە بولندینی صیرادە شەۋجەنقونك مصرانە رجالرنى قبول ایدرك اونی دینی تصاویر یامغله معروف شیرایەف آندە برینك یانە ویردى .

شیرایەف هم کلیسا خوانندەسى ، هم فالجى و هم دە كویا رسام ایدی . شەۋجەنقو كوندوزلری اونك یانندە بولونور ، كیجە اولنجە یازلق باغچەیه كیدر و آیلې بهار كیجەلرنك آیدینلغندە هیکللى ترسیمە چالیشیردى . آریتست ایوان ماقسیموویچ سوسچەنقونى بورادە طانیدى . اونك توصیه سیلە صولو بویا پورترەلر یامغە اوزەندى . بركون سەنىور شەۋجەنقونك یاپدینی رسملرى كوردى و بکەندى ، بۇندن صوكرامز اوكا مترەسلرنك رسملرنى یاپدیرمغە باشلادی . سەنىورك بۇ رسملر مقابلندە بعضاً بر روبلەیه قادار بارا ویردىكى اولوردى .

(۱۸۳۷) دە رسمدە كى يوكسك استعدادى كورەن و تقدیر ایدن بعض صنعتكارلر كندیسنى صنایع نفیسە آقادمەسى كابلكتە تقدیم وسەنىوردن قورتاریلسنى رجا ایتدیلر . بونك ایچون شەۋجەنقونك حریت بدلى اوزرندە انكەلەردلە بازارلق یاپیلدى اوزمانك كمشور رساملردن برولوف شاعر و قووسكىك بر پورترەسى یاپدى . بو پورترە پیانقویە وضع ایدیلدى . قونت ویلهورسكینك یاردیمیلە پیانقو حاصلاتی اولارق ۲۵۰۰ روبلە قادار بر بارا طوبلاندی . (۱۸۳۸) دە شەۋجەنقونك حریتی صانون آلدی . حریتە قاووشان شەۋجەنقو آقادمینك درسلرینە دوام ایتدی و برولوفك اك سوکیلى بر طلبەسى و آرقاداشى اولدى . برولوف استبداددن و چاردن نفرت ایدردى . شەۋجەنقونك حسیانە اشتراك ایتەسى آرا لندە كى صمیمى رابطەنى تقویە ایدن بر عامل اولدى . (۱۸۴۴) دە شەۋجەنقو ، صنایع نفیسە مآذونى اولدى و آریتست عنوانى قازاندى .

شەۋجەنقو ایلک شەرلرنى ینە یازلق باغچەدە یازدى . (۱۸۴۰) دە ایلک دفعە ولارق قوبزارى [۱] نشر ایتدی . بو اشعار مجرەسى اونی اوقراینا شاعرلرنك [۲] (قوبزار) خلق داستانلرنى (دیمى) ترنم ایدلرە ویرلن آیدر .

ایلک صفنە كچیردى . ایلک اثرلرى تماماً خلق حیاتدن اوزاق قهرمانلق خاطرەلردن ملهمدر ، بولردە او ، خلقك اضطرابلرنى ، آجیلرنى ، امیدلرنى ترنم ایتشدر . دها صوكرامز «هايداماقلر» (۱۸۴۱) دە (قیرلانغچ) و «فەنەر» ى نشر ایتدی . اوتوبیوگرافیسندە ایلک ادبی تجربەلری حقندە شوسطرلر واردر : اوقراینا نك وقورالهام پریمی ، اوزون مدت نەم مکتبه ، اوشاق اوطە سندنە ، سیاحت اثناسندە زیارت ایتدیكمز لوقانطەلردە ، شەر اوتلرندە خیربالامش و جیادتى قایب ایتش اولان روحدن قاجیوردى . فقط حریت هواسى حسلرە متواضع بابا یواسندە كچن چوقو قلفك صافیتنى اعادە ایدنجە او ، بنى محبتلە قارشیلادی و بو اوزاق مملكتدە باغرینە باصدى .

آقادمەسى اكمال ایدن شەۋجەنقو كییهف دارالفنوننە رسم پروفیسورى تعین ایدیلدى . بو صورتلە بیللرچە متحسر قالدینی مملكتتە قاووشدى . دها اوتارینغە قدرتلى و يوكسك بر شاعر شەرتى قازانمشدى . بوشەرتدن استفادە ایتدی و محیطنە سیاسى فكرلرنى تلقینە باشلادی . فعالیتى یالكر شەهرە انحصار ایتزدى . كویلری دە صیق صیق زیارت و كویلولرلە تماس ایدردى . بۇ كۆى جولانلرندە او بر كویلو كى كینیر ، جیلرینە بوغداى دولدورور و دوغر و كویك كوچوك میخانەسە كیدردى . اورادە كویلولرك دردلرنى دیکلر ، اونلرە برلكدە خلق شریقلرى سوبلر و صوكرامز هپسنى بر ماصه اطرافنە طوبیلارلق تلقیناتنە باشلار ، چار و حكومتلە ملت آراسندە كى مناسبتى آجیق بر دیللە واونلرك آكلایا بیلە جكى شكلدە ایضاح ایدردى :

جیبندن بر بوغداى دانەسى چیقاربر و ماصا اوزرینە براقیر وایشە بو چاردر ، دیردى . بودانەك اطرافنە ناظرلر و عمومى والیلری صوكرامز كوچوك مأمورلری ، ضابطلری ؛ بویوك اراضى صاحبلرنى وزادكانى دائرلر حالندە صیرالاردى . نہایت جیبندن بوتون بوغدایلری چیتارارق دائرلرك اوستنە آتار و «ایشتە !.. دیردى .. بولردە بز ، ملت !.. هایدی شیمدی بكا چارى ، جزاللى وزادكانى كوستریر !..» شەۋجەنقو ، كییهفدە كندیسى كى دوشون و دویمان اوقراینا محررومفكرلری و بالخاصە قوستوماروف و قولیشلە طانیشدی . بو اوچ ممتاز ذكا اوقراینا نك ادبی و فكرى حیاتندە اساسلى بر انقلابك حقیقى عامللری اولدیلر ؛ منور كچلری ، معین غایەلر اطرافندە طوبیلادیلر ، ملی حركتلری تنظیمە چالیشدیلر . بالخاصە شەۋجەنقونك نفوذى آلتندە ادبی فعالیتلر دها متمربر استقامتە ، خلقچیلغە توجە ایتدی . (۱۸۴۰) دن اول بىلكنى بىكى دویان بوتون ملتلكى اوقراینا لیلردە تاریخى صاریشلردى . ادبیات ایچون یكانە الهام منبعى ماضى ایدی . شەرلرك موضوعلری عمومیتلە ماضیدە كى قهرمانلقلر ، قازاقلر و اون یدنچى عصرك استقلال مجادلەسى ایدی ؛ هەتمانلر دورى ملی حریتك آلتون دورى كى محبتلەلری جذب ایدیوردى ؛ بىكى نسل بوجریانە قالمش ؛ شەۋجەنقویلە ایلک اثرلرنى رومانیتكلك تأثیری آلتندە وجودە كتیرمشدى . مع مافیە او ، كندینى بو تأثیردن چابوق قورتاردى . ملی تاریخى

اقتصادات

استانبول تجارت و صنایع اوطه سی مجموعه سی

ره قوله:

۱۹۲۶ ده ره قوله بر آز آجیق کوسرتمش اولقله برابر صایشلر نورمال بر جریان تعقیب ایش و محصولاتک قسم اعظمی یوزده ۷۵ قدری اخراج اولونمشدر.

ای قاره! شو یوقاری به نقل ایندیگمز ایکی بقی سطری نرده او قودق طن ایدرسیک؟ بر قضا غزته سنده می؟ هر هانکی بر غزته نک «کوجوک خبرلری» آراسنده می؟ خایر، نه بونده، نه اونده. اگر اونلری بالذات کورمش و حیرت کندن رملر کی ایصیرما- مشهک سوبله یوده سن شاشا قال:

استانبول تجارت و صنایع اوطه سنک آیلق مجموعه سنده. هم بیلورمیک مجموعه نک نرهنده؟ «۱۹۲۶ سنه سنده تورکیه ده کی اقتصادی حیات»

کی حشمتی و وعدی برسر لوحه ایله انتشار ایدهن ایکی بقی صحیفه ک باش مقاله سنده! مملکتیزک بوبله بر سنه ک اقتصادی حیاتی تحلیل و تشریح اتمک ادعاسیله اورتایه آیلان بر باش مقاله نک هر کس گی سنده اساسی برته تود اولماسنی بکلرک دکلی؟ بالخاصه اوچوز بیک لیرالق بر بودجه به و قوص قوجامان دوردنچی وقف خاندن بوتون بر فاته مالک اولان استانبول تجارت و صنایع اوطه سی کی معظم بر مؤسسه نک قالین و هیبتی مجموعه سنده انتشار ایدهن بر باش مقاله دن بونی بکلرک ده بر حقدی دکلی؟ آل ایشته حقکی: ۱۹۲۶ سنه سنده تورکیه ده کی ره قوله حقنده یالکز و ساده جه ایکی بقی سطر! سنی بیلمه محترم قاره، فقط بن بویکی بقی سطر اوقومادن اول نه بیلورسم، اوقودقن سوکرا اونی بیله بیلر اولدم! ایسترسهک برداها اوقویالم:

ره قوله:

۱۹۲۶ ده ره قوله بر آز آجیق کوسرتمش اولقله برابر صایشلر نورمال بر جریان تعقیب ایش و محصولاتک قسم اعظمی یوزده ۷۵ قدری اخراج اولونمشدر.

ناصیل؟ نه درین، نه اطرافلی، نه مثبت، نه مقایسه لی بر تدقیق دکلی؟ عینی مقاله ده و برکولر، کومور مسئله سی، تجارت قونفره لری، شکر صنایع، ملی شومند و فرجیلک حقنده ده خصوصی فصللر وار. اوت، بونلرک هبسی او ایکی بقی صحیفه ک مقاله ده موجود. «ره قوله» فصلی بر مثال اولار ق ذکر ایتدم. سن، هیچ بر وجدان عذاب دویمادن، دیگرلری ده بونا قیاس ایده بیلر سیک!

بوبله بر مقاله باشقه هر هانکی بر غزته و یا مجموعه ده

ایچون دوستلری، بالخاصه کندیسنه برهمشیره محبتیه مربوط بولونان پرده سس باربارا نیقولایو و نادره بین حکومت نردنده تشبیه بولونیدیلر؛ فقط تشبیه نتیجه سز قالدی. نهایت صنایع نفیسه آقاده میسی رئیس نایبی قونت تولستوی شاعرک عفو امرینی استحصال ایده بیلدی. (۱۸۵۹) ده شه وجه نقو پترسبورغه کلدی و صنایع نفیسه آقاده میسنه اعضا اولدی. مساعیسنه تکرار باشلادی؛ اوراده صوک شعرلری نشر ایتدی، قیصا براونوبیو غرافی یازدی. منفادن عودت ایتدکن سوکرا بر خلق کتبخانه سی تشکیل ایده جک اثرلر وجوده کتیرمکه تثبث ایتدی. فقط یالکز ایکی جلد نشر ایده بیلدی و (۱۸۶۱) ده پترسبورغه وفات ایتدی. دوستلری کیلرینی وصیتی موجبجه جوق سودیکی وطنه، اوقراینه نقل و (قایوف) جوارنده دفن ایتدیلر. شه وجه نقونک اولومیه اوقراینا یالکزک ممتاز شاعرینی دکل، عینی زمانده اک ته میز و وفا کار اولادینی ده قایب ایتدی. ضیاعتک تولید ایتدیکی تأثیرونک ایچون درین وعمومی اولدی. شه وجه نقو، ذکاسنک نورینی و قلبنک آتشی مظلوم و سفیل خلقک حریت و سعادتیه وقف ایتدی. «صنعت صنعت ایچوندر» دین، جهالت و اسارت ایچنده بوکالمش انسانلرک اضطراباته لایقید قالان خودکام ادبیاتک دشمنی ایدی. کنج شاعر و محررله «خلق ده وغرو!.. دیوردی. الک فیضی الهام منبعی اولنک سینهنده بولاجسکز!..» بوتون صمیمی مفکوره جیلر کی اوده متین و جسور دی؛ حیاتنده بردقیه بیلیغینق و ضعف کوسرتمه دی؛ دوستی قوس و ماروفک دیدیکی کی: «خلقک آرزولرینی و حسیاتی اورتن پرده بی بیرتدی؛ دیگرلرینک استبدادن قورقار ق سوبله به دکلری، روحلرینک درینلرک نرهنده صاقلادقلری، کوسلر نرهنده بوغدقلری حسلری اک کور بر سسله سوبله مکدن چیکنمده دی.»

شه وجه نقو، صاهلغنده بوتون اوقراینالی متورلرک رهبری و مرشدی ایدی، اولدکن سوکرا ده وطنداشلی اولنک شعرلری اوقویارق هیجانلرینی و امیدلرینی تازه له دیلر. اوله لی یاریم عصر دن فضله بر زمان کچدیکی حالده بو آتشی خلق شاعرینک خاطره سی حالا کولکلرده یاشایور و شعرلری حالا دیلرلرده دولاشیور. [۱]

رضوانه نافذ

[۱] کیه فک کوزهل بریاز آقشامنده کوجوک بر متورله دینه پر اوزرنده دولاشیرکن کنج بر غزته چی بکا شه وجه نقونک براوقراینالی موسیقی شناس طرفندن بسته لهن (وصیت) فی ترم ایتدی. بوشعرک ترجمه سنی ایسته دم. ویردیلر. آشاغی نقل ایدیورم:

وصیت

اولدیکم زمان بی سوکیلی اوقراینده استه پک اورتاسنده اوبله بریره کومیکز که اورادن کنیش تارلار، دینه پر و ته به جکلر کورولسین، مشهور دینه پرک کورولتوسی ایشیدیلین!.. بی اورایه کومیکز و قالقکز!.. زنجیرلریکزی قیریکز، دوشمنلرک خائن قانلریله حریتی صولایکزی و بی بو عائله، بو حریت عائله سی ایچنده اونوغایکزی، کوجوک و طانی برکله ایله آکیکز!..

اساسی برشکلده تدقیق ایتدکن و کرا شرف و قدسیت هاله سی ایچنده کوسرتمن قازاقلرک خصوصی منفعتلر ایچون. ائما خلقی قدا ایتدکلرینی، اوقرایناتک اوغرا دینی فلاکتده اک بوبوک کناه حصه سنک قازاقلر عائد اولدیغنی آکلادی و وطنداشلرینی ده ایفاظ اتمک ایسته دی. محررله و شاعرله «برایکز، دیوردی اسکی قازاق قهرمانلری مزارلرنده استراحت ایتسینلر خلقه کابوسی طانی بر رویا کی کوسرتمه یکز، ارادیگیز آتشی ماضینک کوللری ایچنده بولامازسکز، بیوده بره هه مانلرک هیکلرینی مظلوم خلقه حریت مثاللری کی کوسرتمه یکز؛ خلقه دونوکز، اونی سه ویکز و دیگله یکز!.. ظالم مزارلری اوکنده مرثیه لرسوبله به. جککزه مظلوم سارف ایچون آغلا یکز، کولکلرک خزینه سنی اونی قورتارمی ایچون صرف ایدیگز!..» بو خطابک تأثیری کورولدی؛ ادبیات ساحه سنده خلقه دوغرو حرکتلر باشلادی. موضوعلرینی خلقک حیاتندن و حسیاتندن آلان قوتلی اثرلر نشر ایدیلدی. (۱۸۴۶) ده باشده شه وجه نقو، قوستوماروف و قولیش اولق اوزره کوجوک بروطنپرورلر جمعیتی تأسس ایتدی. جمعیه، یکی نسل اوزرنده مؤثر اولاجق منورلر اعضا اولایله جکدی. جمعیتک سیاسی ایده آلی صبی مرکزچی بردولت برینه چارک حمایه سی آلتنده داخلی حیاتلرنده مستقل دولتلردن متشکل بر اتحادی اقامه اتمک دی. جمعیت؛ سه رواژک و جسمانی جزالرک الفاسنه، اشرف وزادگانک حائر اولدقلری امتیازلرک رفعتنه چالیشاق، خلقی تهذیب و تنویر ایچون کتابلر چیقاراجق و منور زنگینلرک یاردیمیه مکتبلر آچاجقدی. بوغایه لری تحقق ایتدیرمک ایچون هیچ بر زمان سلاحه مراجعت ایدیله به جک، علمی و ادبی فعالیتلرله اکتفا ایدیله جکدی. ایکی اسلاو عزیزینک (مه تود-کیریل) ک اسمنی الان جمعیتک اعضا سی اوزمانده جوغالدی. فقط حکومت بوتشکدن خبردار اولدی. مؤسسلری و اعضا لری مختلف شکلده تجزیه ایتدی. شه وجه نقو نفر اولارق اورنبورغه و اورادن (اورسق) ه سوق ایدیلدی.

(۱۸۴۹) ده آرال کولنک خریطه سنی یا بقی ایچون کوندریلن بحریه یوزباشیسی بوتاقوفک ریاست ایتدیکی هیئت نفیه به رفاقت ایتمه سته مساعده ایدیلدی. ایکی سنه آرال کولی قیلرنده دولاشدی، صولو بویا رسملر یاپدی. بوتاقوف اورنبورغه دورکن شه وجه نقو ده برابر کونوردی. بوراده شه وجه نقو بولونه زنجیرلرندن برونیشلا سزاله سکی ایله طانیشدی، دوست اولدی. اورنبورغه عسکری خدمتلردن استثنای ایدیلشدی؛ یاپدینی رسملری ده صاتبیلوردی. برکوجوک ضابط شه وجه نقونک سیویل البسه ایله شهرده دولاشدیغنی، شرقی سوبله دیکنی و رسم یاپدیغنی امپراطوره بیلدیردی. حال بوکه امپراطور نیقولا، شاعری یازی یازماسنه، رسم یازماسنه، شرقی سوبله به سته مساعده ایدیله به سی قیدیه (اورسق) ه نفی ایتشدی. اخبار اوزرینه درحال اورنبورغه برتحقیق هیئت اعزام ایدیلدی. شه وجه نقو تکرار (اورسق) ه اعاده ایدلدی و حبسخانه به آتیلدی. ده صوکرا مانیشلاقده نووبه ترووسق استحکامنه کوندریلدی. امپراطورنق بولانک اولومنه قدار صبی بر نظارت آلتنده اوراده قالدی. یکی چار سیاسی محکوملری عفو ایتدی. شه وجه ونک ده عفو